

Maa- ja metsätalousministeriö
Puolustusministeriö
Sisäministeriö
Työ- ja elinkeinoministeriö
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Ulkoministeriö
Valtiovarainministeriö
Ilmatieteen laitos

Asiakirjatyyppeämisspynnö 14.9.2022
VN/24841/2022

Määräaika: 27.9.2022

Suomen kansallisen Avaruustilannekeskuksen perustamista ja toimintaa valmisteleavan ohjausryhmän toimijoiden nimeämisspynnö

Liikenne- ja viestintäministeriö asettaa ohjausryhmän, jonka tavoitteena on muodostaa ministeriöiden yhteinen käsitys Suomen kansallisen Avaruustilannekeskuksen perustamisen ja toiminnan etenemisestä vuosina 2023–2035. Ohjausryhmän toimikausi on 1.10.2022–31.3.2023. Ohjausryhmän puheenjohtajana toimii liikenne- ja viestintäministeriö. Ohjausryhmän tulee luovuttaa raporttinsa liikenne- ja viestintäministeriölle 31.3.2023 mennessä.

Jakelussa mainittuja ministeriöitä pyydetään esittämään jäsentä ja varajäsentä ohjausryhmään **27.9.2022 mennessä** VAHVA:n kautta liikenne- ja viestintäministeriöön. Lisäksi maa- ja metsätalousministeriötä pyydetään esittämään Maanmittauslaitoksesta ja puolustusministeriötä Puolustusvoimista pysyvä asiantuntijajäsen ohjausryhmään. Lisäksi Ilmatieteen laitosta pyydetään esittämään pysyvä asiantuntijajäsen ja ohjausryhmän sihteeri.

Ministeriöitä ja Ilmatieteen laitosta pyydetään esittämään sekä nais- että miesehdokasta.

Minna Kivimäki
Kansliapäällikkö

Sabina Lindström
Osastopäällikkö

LIITE

Taustatietoa avaruustilannekeskuksen perustamisesta

JAKELU

Kirjaamot: maa- ja metsätalousministeriö, puolustusministeriö, sisäministeriö, opetus- ja kulttuuriministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, ulkoministeriö, valtiovarainministeriö, Ilmatieteen laitos

TIEDOKSI

LVM: Minna Kivimäki, Sabina Lindström, Olli-Pekka Rantala, Miikka Rainiala, Kaisa Laitinen, Ulla Kaleva, Katariina Kilpeläinen, Vesa Häyrinen

Ilmatieteen laitos: Jussi Kaurola, Jouni Pulliainen

TEM: Jenni Tapio

PLM: Kai Knape

MMM: Mari Laakso

LIITE**SUOMEN KANSALLISEN AVARUUSTILANNEKESKUKSEN PERUSTAMINEN****Avaruustilannekeskuksen tehtäväkuva**

Suomen kansallinen Avaruustilannekeskus antaisi Suomelle kyvykkyyden analysoida ja tulkita avaruustilannekuvatietoa sekä jakaa tätä tietoa edelleen yhteiskunnan eri toimijoille. Keskukseen ylläpitämän avaruustilannekuvatiedon perusteella saataisiin tietoa muun muassa lähiavaruuden avaruusesineiden ja avaruusromun mahdollisista törmäysuhkatilanteista tai avaruusromun paluusta maan pinnalle. Avaruustilannekeskus hallinnoisi Suomessa avaruustilannekuvaan liittyvää tietoa ja tietovarantoa sekä vastaisi asiaan liittyvästä kansainvälisestä tiedonvaihdosta.

Yhteiskunnan toiminnan ja hyvinvoinnin kannalta välttämättömiä satelliittijärjestelmiin perustuvia palveluja ovat muun muassa paikannus- ja paikkatieto, tietoliikenne, sää- ja ympäristöolosuhteiden seuranta sekä yhteiskunnan turvallisuuden ja Puolustusvoimien toiminnan kannalta tärkeä lähialueiden olosuhteiden havaintotieto. Kyseiset palvelut perustuvat satelliittijärjestelmiin, joiden toimintaa häiritsevät ja vaarantavat sekä avaruussää että lähiavaruuden lisääntyvän satelliittiliikenteen ja avaruusromun törmäysuhka.

Suomen viime aikaiset turvallisuuspoliittiset ratkaisut alleviivaavat Avaruustilannekeskuksen perustamishankkeen merkitystä ja ajankohtaisuutta Suomen turvallisuuden ja huoltovarmuuden näkökulmasta.

Suomen kansallisen Avaruustilannekeskuksen perustamisen valmistelu valtioneuvostossa

Liikenne- ja viestintäministeriön, maa- ja metsätalousministeriön, puolustusministeriön sekä työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalat ovat yhteistyössä valmistelleet Suomen kansallisen Avaruustilannekeskuksen perustamista Avaruusasiain neuvottelukunnan tilannekuvajaostossa (ANK). Avaruustilannekeskuksen yhteyspiste on tarkoitus perustaa liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalalle Ilmatieteen laitoksen yhteyteen.

Taluspoliittinen ministerivaliokunta puolsi liikenne- ja viestintäministeriön esityksestä kokouksessaan 14.12.2021 Suomen liittymistä Euroopan unionin EU-SST (Space Surveillance and Tracking) -kumppanuusohjelman jäseneksi ja kansallisen avaruustilannekeskuksen yhteyspisteen perustamista Ilmatieteen laitoksen yhteyteen. Suomen on tarkoitus liittyä EU SST-kumppanuusohjelmaan syksyllä 2022. Kansallisen yhteyspisteen toiminta on tarkoitus käynnistää vuonna 2023.

Ohjausryhmä valmistelemaan kansallisen Avaruustilannekeskuksen perustamista ja toimintaa

Avaruusasiain neuvottelukunta on keskustellut kokouksissaan kansallisen Avaruustilannekeskuksen perustamisesta. Neuvottelukunta pitää kansalliseen avaruustilannekuvaan liittyvän kyvykkyyden luomista tarpeellisena. Hankkeessa mukana olevat muut ministeriöt odottavat liikenne- ja viestintäministeriön vievän hanketta eteenpäin,

koska Avaruustilannekeskus perustettaisiin ministeriön hallinnonalalle Ilmatieteen laitoksen yhteyteen.

Kansallinen Avaruustilannekeskus on tarkoitus perustaa vaiheittain. Ilmatieteen laitoksen yhteyteen perustettava yhteyspiste on tarkoitus laajentaa EU:n tarkoittamaksi operationaaliseksi kansalliseksi Avaruustilannekeskukseksi vuoteen 2026 mennessä. Tämä edellyttäisi, että yhteyspisteeseen rakennettaisiin toiminnan edellyttämät palvelut ja kyvykkyydet. Vuosina 2026–2035 Avaruustilannekeskuksen kyvykkyyttä edelleen parannettaisiin. Tuolloin Avaruustilannekeskuksen toiminnassa huomioitaisiin eri viranomaisten, erityisesti Puolustusvoimien, avaruustilannetietoisuuteen liittyvät tarpeet.

Kansallisen Avaruustilannekeskuksen perustamiseen ja keskuksen tulevaan toimintaan liittyy asia-, aikataulu- ja hallinnonalojen vastuukysymyksiä, jotka edellyttävät ministeriöiden välisiä keskusteluja. Näitä asioita ovat muun muassa Avaruustilannekeskuksen perustamisen ja toiminnan mahdolliset lainsäädäntövaikutukset; rahoitus- ja talousarviovaikutukset; keskuksen tehtävänkuva, ohjaus- ja hallintomalli sekä juridinen asema; keskuksen operointimalli sekä sen toiminnan edellyttämät henkilöstövaikutukset ja tekniset ratkaisut.

Liikenne- ja viestintäministeriö perustaa ohjausryhmän selvittämään kansallisen Avaruustilannekeskuksen perustamista ja toimintaa. Ohjausryhmän työn tavoitteena on saada muodostettua ministeriöiden yhteinen käsitys kansallisen Avaruuskeskuksen perustamisen ja toiminnan vaiheittaisesta etenemisestä vuosina 2023–2035. Ohjausryhmän tulee luovuttaa loppuraporttinsa liikenne- ja viestintäministeriölle 31.3.2023 mennessä.

Ohjausryhmässä saavutettua ministeriöiden yhteisymmärrystä ja hankkeen loppuraporttia tulee tarvittaessa olla mahdollista hyödyntää Avaruustilannekeskuksen liittyvässä lainsäädäntötyössä sekä hankkeessa mahdollisesti vielä tarvittavassa poliittisessä ohjauksessa, kuten asian mahdollisessa käsittelyssä talouspoliittisessa ministerivaliokunnassa, tulevaan hallitusohjelmaan liittyvässä valmistelutyössä tai valtioneuvoston periaatepäätöksen valmistelussa.

Ohjausryhmän perustamisella ei ole vaikutuksia ministeriöiden hallinnonalojen vastuukysymyksiin. Jokainen ministeriö vastaa Avaruustilannekeskuksen perustamisesta oman hallinnonalansa valmistelutyöstä ja sen ohjauksesta.

VN/24841/2022-LVM-1

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: